

Opis bibliograficzny: Andrzej Sapija, bez tytułu, [w:] *Andrzej Sapija. Poznanie sztuki* (1976), broszura, Foto Medium Art, Wrocław 1977, [s. nlb.]

Uwagi:

Słowa kluczowe: fotomedializm, sztuka

Tekst:

Sztukę, jak każdą inną formę świadomości społecznej charakteryzuje nagromadzony dotychczas materiał myślowy, a co za tym idzie, stopień komplikacji pojęć, kategorii, konwencji. Nigdy nie jest tak, aby poszczególne i następne fazy rozwojowe wyłaniały się ex nihilo. Każdy kolejny stopień komplikacji pogłębia istniejący już poziom formalizacji. Komplikacja ta doszła obecnie do takiego poziomu, na którym mogło dojść do uświadomienia i postawienia tezy, iż poznanie sztuki możliwe jest jedynie dzięki sztuce; a zatem możliwe jest w pewnej określonej i odpowiedniej jakościowo sferze pojęciowej. Jest to możliwe dzięki wytworzeniu i uświadomieniu „przedmiotu” procesu jakim jest sztuka. Permanentna ewolucja sztuki wytworzyła jej własny przedmiot poznania i przekształcania jako surowca w procesie twórczym. Znalazło to swój wyraz w określeniu jako głównego zadania sztuki jej własne poznawanie i definiowanie.

Rozwinięta struktura sztuki stwarza możliwość autoweryfikacji jej własnych wytworów. Nie wymagają one zewnętrznych odwołań – wartościowanie odbywa się wewnątrz struktury. Wartościowanie rozumem i jako selekcję. Sztuka jest selektorem, który pewne koncepcje i wytwory działań twórczych utrwała w świadomości artystycznej – intersubiektywnej, inne zaś skazuje na zapomnienie, odrzuca. Eliminuje to, co z punktu widzenia stanu jej rozwoju jest anachroniczne, wtórne. Eliminuje także to, co nie jest dla niej samej wartościowe, tzn. to, co nie dynamizuje struktury sztuki, nie wyznacza i określa dalszego kierunku jej rozwoju.

Funkcjonowanie fotografii w sztuce jest wyrazem konieczności znalezienia takiego medium, które mogłoby funkcjonować w skomplikowanej strukturze sztuki, choć trzeba przy tym widzieć jej aktywną i dynamiczną rolę fotografii w stawianiu nowych problemów i wykreślaniu nowych obszarów sztuki. Zrozumieć istotę i rolę fotografii w sztuce to ujrzeć jej ruch w tym obszarze jako środka produkcji artystycznej wytwarzającej formy poznania sztuki.

Istota tego ruchu jest funkcją zmian dokonujących się w samej sztuce. Wejście w dynamiczne relacje fotografii ze sztuką zdynamizowało proces samopoznania sztuki – jej definiowania i określania nowych obszarów.